

**A BETEGEK ÉS HOZZÁTARTOZÓK
SZEREPE AZ ELLÁTÁS
FOLYAMATÁBAN, VALAMINT A
SZENZITÍV ADATOK KEZELÉSE
BETEGJOGI KÉPVISELŐI SZEMMEL**

dr. Lengyel Ingrid
Betegjogi képviselő
Belügyminisztérium
Integrált Jogvédelmi Szolgálat
2023

A TÉMA AKTUALITÁSA – TEMATIKA

- A kevés betegre fordítható idő
- A betegtájékoztatás kiemelt fontossága
- A betegek és hozzátartozók információ éhsége
- A hozzátartozói minőség tisztázása
- A gondnokoltság fogalmának tisztázása
- Az egészségügyi adatok fogalmának tisztázása annak szenzitivitása kapcsán
- A betegjogi képviselő nem kezelhet automatikusan adatot

© CanStockPhoto.com - csp7909020

BETEGJOGI KÉPVISELŐ

- Munkáját az Integrált Jogvédelmi Szolgálatról szóló 381/2016. (XII. 2.) Korm. Rendelet szerint látja el
- Független az egészségügyi intézménytől
- Kormánytisztviselőként végzi munkáját
- Közfeladatot ellátó személy – védett személy

MI NEM A BETEGJOGI KÉPVISELŐ?

- Nem szakértő!
- Nem foglal állást!
- Nem ad tanácsot, csak tájékoztatást!
- Nem képvisel peres ügyeket!
- Nem ad igazat a betegnek/hozzátartozónak/panaszosnak/szolgáltatónak!
- Nem „cimborája” a szolgáltatónak!
- ...és! nem kezelhet automatikusan adatot!

HOGYAN ÉRTELMEZI A BETEG A JOGAIT?

- ...nekem jár...
- ...majd akkor, ha...
- ...nehogy már megmondja nekem....
- ...magának az a dolga...
- ...minek fizetem a TB-t, ha még...
- ...engem nem érdekel, hogy hányan vannak szolgálatban, nekem most kell...
- ...ide hozom a pénzemet, elvárom, hogy...
- ...magának azért van fizetése, mert fizetem a TB-t...
- ...magától meg is halhatok!...
- ...akkor nézze meg a felhőben, és intézkedjen...

A BETEG KÖTELEZETTSÉGEI

- ...személyes adatait hitelt érdemlően igazolni (a szakellátó nem hatóság, a betegnek magától kell ezt megtenni) – ***mit fogadunk el hitelt érdemlő igazolásként?***
- Együttműködni az ellátóval
- Adat és jogosultság vizsgálata közti különbség!!

ADATOK – DEFINÍCIÓK

- **Személyes adat:** minden olyan, a személyre jellemző adatforma, amelyről egyértelműen és kizárólagosan megállapítható a személy azonossága
- **Közérdekű adat:** azok az adatok, amelyek használatával nem azonosítható be az egyén
- **Egészségügyi adat:** az érintett testi, értelmi és lelki állapotára, kóros szenvedélyére, valamint a megbetegedés, illetve az elhalálozás körülményeire, a halál okára vonatkozó, általa vagy róla más személy által közölt, illetve az egészségügyi ellátó hálózat által észlelt, vizsgált, mért, leképzett vagy származtatott adat; továbbá az előzőekkel kapcsolatba hozható, az azokat befolyásoló mindennemű adat (pl. magatartás, környezet, foglalkozás) [Eüak. 3. § a) pont].

ADATOK - DEFINÍCIÓK

- **Az egészségi állapotra vonatkozó adat** - az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) rendelkezései alapján - a *különleges (szenzitív) adatok csoportjába tartozó személyes adat*, amely e minőségére tekintettel kiemelt védelemben részesítendő.
- **Egészségügyi dokumentációnak** minősül a gyógykezelés során a betegellátó tudomására jutott *egészségügyi és személyazonosító adatokat tartalmazó feljegyzés, nyilvántartás vagy bármilyen más módon rögzített adat, függetlenül annak hordozójától vagy formájától* [Eüak. 3. §-ának e) pont].
- Az egészségügyi dokumentációval az egészségügyi szolgáltató, az abban szereplő adattal pedig a beteg rendelkezik.

A KAPCSOLATTARTÁS JOGA

- *Eütv. 11.§.(4). A kiskorú betegnek joga van arra, hogy szülője, törvényes képviselője, illetőleg az általa vagy törvényes képviselője által megjelölt személy mellette tartózkodjon.*
- Ki a kiskorú?
- Cselekvőképesség vizsgálata?
- Gondnokoltás kérdése/aláírási jogosultság kérdése – gondolunk rá a betegfelvételnél vagy a beteg ellátása során?

FOGALMAK

- Kiskorú: az a személy, aki még a 18. életévét nem töltötte be, kivéve ha 16 éves elmúlt és házas. Házasságot csak 16. életévüket már betöltött kiskorúak köthetnek, ha minden egyéb feltétel is adott.
- Cselekvőképesség: Minden ember cselekvőképes, akinek cselekvőképességét e törvény vagy a bíróság gondnokság alá helyezést elrendelő ítélete nem korlátozza. Gondnokság lehet korlátozó és kizáró.

A TÁJÉKOZTATÁSHOZ VALÓ JOG

- Eütv.13.§.(6). A betegek joga van megismerni az ellátásában közvetlenül közreműködő személyek nevét, szakképesítését és beosztását.
 - *Rossz válaszok: ...nem mondom meg..., nem mindegy az magának?...stb. – Mi a jó megoldás? Bemutatkozni, ajtóra feliratot kitenni, honlapon frissíteni, „Olga nővér” dr. Nagy stb.*
- Eütv.13.§.(8). A betegek joga van arra, hogy számára érthető módon kapjon tájékoztatást, figyelemmel életkorára, iskolázottságára, ismereteire, lelkiállapotára, e tekintetben megfogalmazott kívánságára, valamint arra, hogy a tájékoztatáshoz szükség esetén és lehetőség szerint tolmácsot vagy jelnyelvi tolmácsot biztosítsanak.

AZ EGÉSZSÉGÜGYI DOKUMENTÁCIÓ MEGISMÉRÉSÉNEK A JOGA

2023. 09. 20.

- Eütv. **24. § (1)** A beteg jogosult a róla készült egészségügyi dokumentációban foglaltakat megismerni.
- (3) A beteg jogosult a járóbeteg-szakellátási tevékenység befejezésekor ambuláns ellátási lapot kapni.

Ugyanakkor:

- (14) Az egészségügyi dokumentáció megismerésének joga az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Tér (a továbbiakban: EESZT) által elektronikusan kezelt egészségügyi dokumentáció vonatkozásában az EESZT útján is gyakorolható.

A mindennapok problémái:

- Az intézményi eljárásrend ismerete kötelező, hogy a beteg megfelelő tájékoztatást kapjon (szakdolgozótól és elektronikusan is)
- Szokásjogon alapuló dokumentáció kiadás „kivezetése” a rendszerből
- Fizetni vagy nem fizetni a másolásért?

AZ ORVOSI TITOKTARTÁSHOZ VALÓ JOG - ADATVÉDELMI INCIDENS

2023. 09. 20.

- **Eütv.25. § (1)** A beteg jogosult arra, hogy az egészségügyi ellátásában részt vevő személyek az ellátása során tudomásukra jutott információkat, különösképpen a beteg egészségügyi és személyes adatait csak az arra jogosulttal közöljék, és azokat a vonatkozó jogszabályok szerint kezeljék.
- Példa: a munkáltató „szörfözése” a munkavállaló EESZT-jében

A BETEGJOGOK ÉRVÉNYESÍTÉSE

Hogyan?

- Telefonon
- E-mailen
- Postai úton
- Személyesen

Hol?

- az intézmény vezetőjénél (panasztípusnak megfelelően)
- a fenntartó intézménynél
- az egészségügyi szakhatóságnál (NNGYK , ill. BFKH kerületi Népegészségügyi Osztályai)
- ETT/KAMARA - etika
- Továbbá **az IJSZ – területileg illetékes betegjogi képviselőjénél**

AZ EGÉSZSÉGÜGYI DOLGOZÓ JOGAI

A Nemzeti Védelmi Szolgálat – Egészségügyi Szolgáltatók Védelmi Főosztálya

Elérhetőségi adatok:

Nemzeti Védelmi Szolgálat

Székhely: 1101 Budapest, Kerepesi út 47-49.

Postacím: 1391 Pf.: 239.

Telefon: + 36 1 433-9722

E-mail cím: nvsz@nvsz.hu

Web: <http://www.nvsz.hu>

Zöld szám: 06-80-200-974

...MOST PEDIG JÖHETNEK A JOGOS KÉRDÉSEK!

2023. 09. 20.

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

dr. Lengyel Ingrid betegjogi képviselő (KMR)
(VIII., IX., XIV., XV., XVI. kerület)

ingrid.lengyel@ijsz.bm.gov.hu

06 20 489 9609